

Second Episode: Jason arrives offering to help Medea in her exile and proclaiming his loyalty. Medea responds angrily, and describes how she has been betrayed. Jason defends himself and argues that she is being foolish to turn down his help. Medea accuses him of thinking of nothing but his new wife.

Ἴάσων	<p>οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν. σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν κούφως φερούση κρεισσόνων βουλευμάτων, λόγων ματαίων οὐνεκ' ἐκπεσῆ χθονός. 450 κάμοι μὲν οὐδὲν πρᾶγμα· μὴ παύση ποτὲ λέγουσ' Ἴάσον' ὡς κάκιστός ἐστ' ἀνὴρ. ἃ δ' ἐς τυράννους ἐστὶ σοὶ λελεγμένα, πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῆ. κάγῳ μὲν αἰεὶ βασιλέων θυμουμένων 455 ὀργὰς ἀφήρουν καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν· σὺ δ' οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ' αἰεὶ κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσῆ χθονός. ὄμως δὲ κάκ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις ἦκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι, ὡς μήτ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσης μήτ' ἐνδεής του· πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ζῆν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς, οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.</p>	
Μήδεια	<p>ᾧ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465 γλώσση μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν, ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες ἔχθιστος γεγώς θεοῖς τε κάμοι παντί τ' ἀνθρώπων γένει; οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν οὐδ' εὐτολμία, φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν, 470 ἀλλ' ἢ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων πασῶν, ἀναίδει'. εὖ δ' ἐποίησας μολών· ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι ψυχὴν κακῶς σὲ καὶ σὺ λυπήση κλύων. ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν· 475 ἔσωσά σ', ὡς ἴσασις Ἑλλήνων ὅσοι ταῦτόν συνεισέβησαν Ἀργῶν σκάφος,</p>	

πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην
 ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην·
 δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμπέχων δέρος 480
 σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἄυπνος ὦν,
 κτείνας' ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἔμοῦς
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἴωλκὸν ἰκόμην
 σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα· 485
 Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα τ' ἐξεῖλον δόμον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὧ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθῶν
 προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτήσω λέχη,
 παίδων γεγῶτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι, 490
 συγγνώστ' ἂν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.
 ὄρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν
 εἰ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότε οὐκ ἄρχειν ἔτι
 ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τὰ νῦν,
 ἐπεὶ σύνοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὖορκος ὦν. 495
 φεῦ δεξιὰ χεῖρ, ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου
 καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα
 κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
 ἄγ', ὡς φίλω γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι
 (δοκοῦσα μὲν τί πρὸς γε σοῦ πράξειςιν καλῶς; 500
 ὁμως δ', ἐρωτηθεῖς γὰρ αἰσχιῶν φανῆ)
 νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρός δόμους,
 οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
 ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὔν
 δέξαιντό μ' οἴκοις ὦν πατέρα κατέκτανον. 505
 ἔχει γὰρ οὕτω τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
 ἐχθρὰ καθέστηχ', οὓς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
 δρᾶν, σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.
 τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν Ἑλληνίδων
 ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε 510
 ἔχω πόσιν καὶ πιστὸν ἢ τάλαιν' ἐγώ,
 εἰ φεύζομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
 φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις·

	καλόν γ' ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ, πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἢ τ' ἔσωσά σε.	515
Χορός	ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ἦ τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὥπασας σαφῆ, ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρῆ τὸν κακὸν διειδέναι οὐδεὶς χαρακτήρ ἐμπέφυκε σώματι; δεινὴ τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει, ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.	520
Ἰάσων	δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν, ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν, Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην. σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτός — ἀλλ' ἐπίφθονος λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρως σ' ἠνάγκασεν τόξοις ἀφύκτοις τοῦμόν ἐκσῶσαι δέμας. ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν· ὄπη γὰρ οὖν ὠνησας οὐ κακῶς ἔχει. μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας εἴληφας ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω.	525
	πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς γαῖαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν· πάντες δέ σ' ἦσθοντ' οὔσαν Ἑλληνες σοφὴν καὶ δόξαν ἔσχε· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὄροισιν ὦκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν. εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος, εἰ μὴ ἴσημος ἢ τύχη γένοιτό μοι.	530
	τοσαῦτα μὲν σοὶ τῶν ἐμῶν πόνων πέρι ἔλεξ'· ἄμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων. ἂ δ' ἐς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας, ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς, ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος	545

	καὶ παισὶ τοῖς ἑμοῖσιν — ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.	550
	ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἴωλκίας χθονὸς πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους, τί τοῦδ' ἂν εὕρημ' ἠῦρον εὐτυχέστερον ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;	
	οὐχ, ἦ σὺ κνίζη, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος	555
	καινῆς δὲ νύμφης ἰμέρω πεπληγμένος οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων· ἄλις γὰρ οἱ γεγῶτες οὐδὲ μέμφομαι· ἀλλ' ὥς, τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς	
	καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα, γιγνώσκων ὅτι	560
	πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδῶν φίλον, παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις ἐς ταῦτό θείην, καὶ ξυναρτήσας γένος εὐδαιμονοίην. σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ;	565
	ἑμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις τὰ ζῶντ' ὄνησαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς; οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. ἀλλ' ἐς τοσοῦτον ἤκεθ' ὥστ' ὀρθουμένης εὐνῆς γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε,	570
	ἦν δ' αὖ γένηται ξυμφορὰ τις ἐς λέχος, τὰ λῶστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα τίθεσθε. χρῆν τάρ' ἄλλοθέν ποθεν βροτοῦς παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος· χοῦτως ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.	575
Χορός	Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους· ὅμως δ' ἔμοιγε, κεῖ παρὰ γνώμην ἐρῶ, δοκεῖς προδοῦς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια δρᾶν.	
Μήδεια	ἦ πολλὰ πολλοῖς εἶμι διάφορος βροτῶν· ἑμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει· γλώσση γὰρ αὐχῶν τᾶδ' εὖ περιστελεῖν τολμᾷ πανουργεῖν· ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός. ὥς καὶ σύ· μή νυν εἰς ἔμ' εὐσχήμεων γένη λέγειν τε δεινός. ἔν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος	580
		585

	χρῆν σ', εἶπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.	
Ἰάσων	καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ, εἴ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν τολμᾶς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.	590
Μήδεια	οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος πρὸς γῆρας οὐκ εὐδοξον ἐξέβαινέ σοι.	
Ἰάσων	εὔ νυν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὔνεκα γῆμαί με λέκτρα βασιλέων ἄ νῦν ἔχω, ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶσαι θέλω σέ, καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασιν.	595
Μήδεια	μὴ μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος μηδ' ὄλβος ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.	
Ἰάσων	οἴσθ' ὡς μετεύξει καὶ σοφωτέρα φανῆ; τὰ χρηστὰ μὴ σοι λυπρὰ φαίνεσθαι ποτε, μηδ' εὐτυχοῦσα δυστυχῆς εἶναι δοκεῖν.	600
Μήδεια	ὑβριζ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή, ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.	
Ἰάσων	αὐτὴ τάδ' εἴλου· μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ.	605
Μήδεια	τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;	
Ἰάσων	ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.	
Μήδεια	καὶ σοῖς ἀραία γ' οὔσα τυγχάνω δόμοις.	
Ἰάσων	ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα. ἀλλ', εἴ τι βούλη παισὶν ἢ σαυτῇ φυγῆς προσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν, λέγ' ὡς ἔτοιμος ἀφθόνῳ δοῦναι χερὶ ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δρᾶσουσί σ' εὔ. καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι· λήξασα δ' ὀργῆς κερδανεῖς ἀμείνονα.	610
Μήδεια	οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἂν οὔτ' ἂν τι δεξαίμεσθα, μηδ' ἡμῖν δίδου· κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.	
Ἰάσων	ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω· σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τάγάθ', ἀλλ' αὐθαδία	620

Μήδεια

φίλους ἀπωθῆ· τοιγὰρ ἀλγυνῆ πλέον.
χώρει· πόθω γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
αἰρῆ χρονίζων δωμαίων ἐξώπιος.
νύμφευ· ἴσως γάρ, σὺν θεῶ δ' εἰρήσεται,
γαμεῖς τοιοῦτον ὥστε θρηνεῖσθαι γάμον.

625

Euripides Medea 446-618